

KANSALAIS-

PALVELUSMALLI

ALKUSANAT

Pitelet käsissäsi Keskustanuorten kansalaispalvelusmallia, joka on valmisteltu vuonna 2017. Kansalaispalvelusmalli on syntynyt tarpeesta viedä suomalaista asevelvollisuuskeskustelua eteenpäin. Jo vuosia ennen tämän mallin valmistumista on käyty keskustelua nykyisen asevelvollisuuden ongelmakohdista ja tarjottu ratkaisuksi ”kansalaispalvelusta”. Ennen tätä mallia yksikään taho ei kuitenkaan ole tarjonnut konkreettista sisältöä tuolle kansalaispalvelukselle.

Keskustanuoret on historiansa saatossa pyrkinyt aina olemaan politiikan edelläkävijä – oli sitten kyse vihreästä aallosta, keskustaliberalismista tai perustulosta. Siksi Keskustanuoret päättivät myös tarttua haasteeseen ja laatia oman kansalaispalvelusmallin. Valmistelussa hyödynnettiin jäsenistön osaamista työpajatyoşkentelyn ja demokraattisen käsittelyn kautta. Kansalaispalvelusmalli katsoo rohkeasti tulevaisuuteen, tarjoaa ratkaisuja sekä toimii keskustelunavaajana kohti tulevaisuuden asevelvollisuusjärjestelmää. Antoisia lukuhetkiä!

Valmisteluryhmä

Antti Grönlund

Varapuheenjohtaja 2015-2017

Juha Korpela

Liittohallituksen jäsen 2017-2018

Suomen Keskustanuoret ry.

Hyväksytty liittokokouksessa 29.10.2017

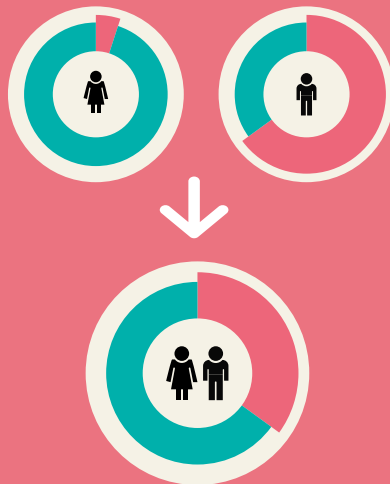
KANSALAISPALVELUSMALLI

Asevelvollisuutta tarvitaan myös 2000-luvun Suomessa, ja sen hyödyt ovat kiistattomat. Puolustusvoimien tärkein tehtävä on tuottaa Suomelle pelotetta, joka on olennainen osa diplomatiaa. Nykyinen asevelvollisuusjärjestelmä on kuitenkin epäoikeudenmukainen. Sen lisäksi, että naissukupuoli on kokonaan velvollisuudesta vapautettu, ovat velvollisuuden suorittajat olleet jatkuvasti vähenemään päin. Nykytilanteessa asevelvollisuuden suorittaa loppuun asti alle kaksi kolmasosaa kutsuntavelvollisesta miesikäluokasta.

Velvollisuuden suorittaa siis tosiasiallisesti vain noin kolmasosa koko ikäluokasta. Tällaisessa tilanteessa ei voida

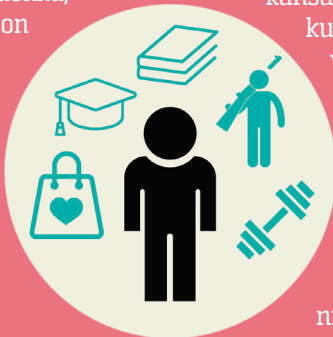
puhua yleisestä ja yhtäläisestä asevelvollisuudesta. Velvollisuuden oikeutus vaatii oikeudenmukaisempaa taakanjakoa kansalaisten välillä.

Lisäksi ongelmalliseksi koetaan nykyinen siviilipalvelusjärjestelmä, jonka suorittaa alle kaksi prosenttia kutsuntavelvollisista. Siviilipalveluksen hyöty yhteiskunnalle ja yksilölle on vähintäänkin kyseenalainen. Siviilipalvelus on myös kestoaltaan käytännössä aina asepalvelusta pidempi.

KANSALAISSPÄVELUS- VELVOLLISUUS

Puolustusvoimat on linjannut selkeästi, ettei asepalveluksen sisäänottomääriä ole tarpeen eikä nykyisillä resursseilla edes mahdollista kasvattaa. Siksi Keskustanuoret ovat luoneet täysin uudenlaisen kansalaispalvelusmallin asepalveluksen rinnalle. Keskustanuorten mallissa koko ikäluokka, sukupuolesta riippumatta, on kansalaispalvelusvelvollinen. Vapautuksia velvollisuudesta myönnettäisiin vain erityistilanteissa, koska kansalaispalvelus on räätälöitävissä nykyistä asepalvelusta paremmin.

TULEVAISUUSKUTSUNNAT

Keskustanuorten mallissa kutsunnat eivät ole vain välttämätön, hallinnollinen tapahtuma, jossa henkilön palveluspaikka määritetään. Näemme kutsunnat mahdollisuutena, jossa koko ikäluokka voidaan kerätä vielä kerran yhteen. Ennen kutsuntoja osallistujille toimitetaan sähköisessä muodossa lisätietoja kutsunnoista sekä ase- ja kansalaispalveluksesta. Ennen kutsuntoja osallistujat voivat myös täyttää tarvittavia lomakkeita, ja siten nopeuttaa varsinaista kutsuntatapahtumaa. Kutsunnat olisivat nykyistä huomattavasti laajempi tapahtuma, jotka toteutettaisiin monialayhteistyönä.

Osana kutsuntoja toteutettaisiin laaja terveystarkastus, tarjottaisiin opinto- ja uraohjausta sekä tutustuttaisiin tarkemmin ase- ja kansalaispalveluksen sisältöihin ennen oman valinnan tekemistä. Asepalvelukseen valitaan kutsunnoista sopivimmat ja motivoituneimmat. Jos halukkaita ei ole riittävästi Puolustusvoimien tarpeisiin, voidaan ikäluokasta määrätä tarvittava osuus asepalvelukseen.

ASEPALVELUS

Puolustusvoimat kouluttaa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti soveltuvimmat ja motivoituneimmat osaksi sodan ajan joukkorakenteita. Lisäksi asepalvelus tarjoaa liikuntakasvatusta ja mahdollisuuden johtajakoulutukseen. Keskustanuorten mallissa Puolustus-

voimien tehtävä pysyisi ennallaan, mutta kutsuntajoukko, josta soveltuvimmat valitaan koulutukseen, kaksinkertaistuisi. Puolustusvoimien tulisi myös elää ajassa ja uudistaa koulutustaan vastaamaan nykyaikaisen sodankäynnin tarpeita. Kybersodankäynnin painoarvoa tulisi nostaa nykyisestä merkittävästi.

KANSALAISSPÄLVELUS

Asepalveluksen rinnalle luodaan aseettomiin, yhteiskunnalle tärkeisiin siviiliturvallisuuden tehtäviin keskittyvä koulutusjärjestelmä. Aseeton kansalaispalvelus tähtää yleisen kriisisietokyvyn kasvattamiseen sekä koko ikäluokan potentiaalin hyödyntämiseen kansallisen turvallisuuden tehtävissä.

Kansalaispalvelukseen kuuluisi kaikille

peruskoulutusjakso, joka koostuisi liikunnasta, ensiavusta ja viestintätai- doista. Peruskoulutusjakson jälkeen oli- si mahdollisuus erikoistua esimerkiksi öljyntorjuntaan, kadonneiden etsintään, pelastustoimeen, vaativaan ensiapuun, meripelastukseen tai väestönhallintaan kriisitilanteissa. Koulutusohjelmat ra- kentuisivat nykyisille vapaaehtoistoimi- joiden koulutusrakenteille. Koulutusjak- son jälkeen tulisi päivystysjakso, jolloin opittuja taitoja pääsisi hyödyntämään käytännössä. Myös kansalaispalve- luksessa olisi mahdollista hakeutua johtajakoulutukseen.

JOUSTAVAT SUORITUSMUODOT

Kansalaispalvelus olisi mahdollista suorittaa nykyistä joustavammin, joten se olisi yhteen sovitettavissa opintoihin ja työelämään. Palvelus olisi mahdollis- ta jakaa esimerkiksi neljän kesäloman ajalle, jolloin opinnot eivät häiriintyisi palveluksen suorittamisesta. Kansalais- palveluksen suorittamiseen ei myös- kään asetettaisi yläikärajaa. Henkilö, joka myöhemmällä iällä alkaisi katua päätöstään totaali kieltäytymisestä, voisi siis vielä hakeutua kansalaispal- velukseen.

**HENKILÖ, JOKA
MYÖHEMÄLLÄ IÄLLÄ
ALKAISII KATUA PÄÄTÖSTÄÄN TOTAALI-
KIELTÄYTYMISESTÄ, VOISI SIIS VIELÄ
HAKEUTUA KANSALAISSPÄIVYSTYSJAKSON
KÄYTTÖÖN.**

TOTAALIKIELTÄYTYMINEN

Nykytilanteessa Suomi on saanut moitteita siitä, että asepalveluksesta kieltäytyminen on johtanut 6 kuukauden vankeusrangaistukseen. Vaikka nykyisin rangaistus toimeenpannaan jalkapantarangaistuksena, sen voidaan silti nähdä olevan tietynlainen eettinen ongelma.

Keskustanuorten mallissa henkilö, joka kieltäytyy suorittamasta ase- tai kansalaispalvelusta, ilman että siihen on erityisen perustellusta syystä myönnetty vapautus, maksaa asevelvollisuusaikanaan muiden verojensa lisäksi maanpuolustusveroa. Asevelvollisuusajaksi lasketaan aika, jolloin henkilö on 18-60 vuotias. Maanpuolustusveron

tuotto kohdennetaan turvallisuuden ylläpitoon. Henkilö, joka kieltäytyy osallistumasta maanpuolustuksen tai siviiliturvallisuuden ylläpitoon omalla työllään, osallistuu muita suuremmalla osalla sen kustannuksiin.

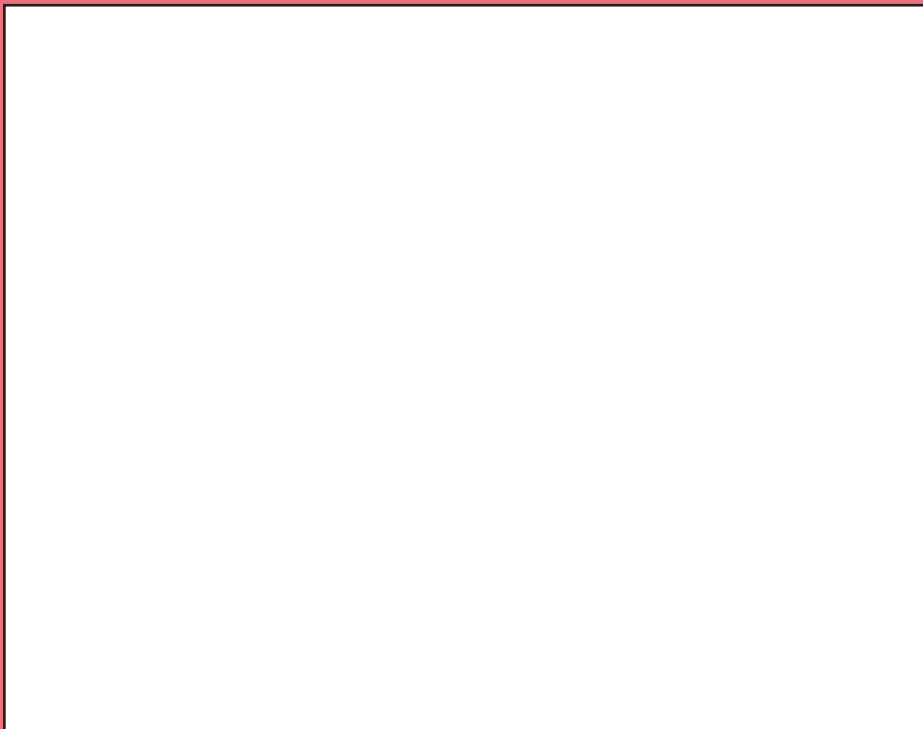

RESERVI

Suomalaisen asevelvollisuusarmeijan vahvuus on laaja ja korkean osaamistason omaava reservi. Jotta reservin korkea osaamistaso pysyisi yllä, on kertausharjoitusten määrää ja suunnitelmallisuutta lisättävä. Vapaaehtoinen maanpuolustustyö täydentää reserviarmeijaa, ja tarjoaa motivoituneimmille reserviläiselle mahdollisuuden osallistua maanpuolustukseen intensiivisemmin. Maakuntakomppanioiden käyttöastetta nostetaan erityisesti virka-aputehtävissä ja paikallistunte-musta vaativissa tehtävissä.

Kansalaispalveluksen suorittaneista muodostetaan aseettomien turvallisuusustehtävien reservi, jota kertauskoulutetaan kuten tavanomaistakin reserviä. Yhteiskuntaa kohtaavissa kriiseissä myös aseeton reservi voidaan kutsua palvelukseen koulutustaan vastaaviin tehtäviin tukemaan viranomaistoimintaa.

MUISTIINPANOJA

**KESKUSTA
NUORET**